

Univerza v Ljubljani
Fakulteta *za šport*

DIPLOMSKO DELO

INA OBLAK

Ljubljana, 2014

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

Športna vzgoja

**ANALIZA RAZLOGOV ZA VKLJUČEVANJE OTROK V
ŠPORTNO GIMNASTIKO V ŠD GIB ŠIŠKA**

DIPLOMSKO DELO

MENTORICA:

prof. dr. Mateja Videmšek

RECENZENTKA:

doc. dr. Maja Bučar Pajek

AVTORICA DELA:

Ina Oblak

Ljubljana, 2014

ZAHVALA

Rada bi se zahvalila mentorici dr. Mateji Videmšek za njeno dostopnost, prijaznost in dobro voljo. Zahvaljujem se tudi recenzentki Maji Bučar Pajek.

Posebna zahvala gre mojim staršem in starim staršem, saj brez njihove pomoči in spodbude ne bi uspela uresničevati svojih ciljev na življenjski poti v tolikšni meri, kot jih uresničujem sedaj. Ne smem pozabiti tudi na svojega fanta Marka, ki mi kljub vsem obveznostim daje pozitivno energijo in mi stoji ob strani ob mojih odločitvah.

Ključne besede: 5–8 letni otroci, športna gimnastika, starši, organizirana vadba

ANALIZA RAZLOGOV ZA VKLJUČEVANJE OTROK V ŠPORTNO GIMNASTIKO V ŠD GIB ŠIŠKA

Avtor: Ina Oblak

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2014

Število strani: 41

Število tabel: 5

Število prilog: 1

Število virov: 12

Število slik: 9

IZVLEČEK

Namen diplomskega dela je ugotoviti glavne razloge, zaradi katerih se starši odločijo za vpis svojega otroka v vadbo športne gimnastike v Športnem društvu ŠD GIB Šiška (v nadaljevanju ŠD GIB Šiška). Poleg tega nas zanima tudi: aktivnost otrok v prostem času poleg gimnastike, odnos staršev do športa – kolikokrat na teden se starši ukvarjajo s športom – in različni cilji, ki jih imajo starši za svojega otroka pri vadbi, glede na izobrazbo in spol starša.

Pri raziskovalnem delu smo si za pridobivanje potrebnih podatkov pomagali z uporabo anketnega vprašalnika. Vzorec je zajemal 35 staršev otrok, ki obiskujejo vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška.

Podatki so bili obdelani s pomočjo statističnega programa SPSS (statistical Package for the social Sciences). Izračunane so bile frekvence. Za preverjanje hipotez je bila uporabljena analiza variance (Anova), pri kateri smo stopnjo verjetnosti ugotavljali na ravni petodstotnega tveganja.

Ugotovili smo, da je bilo največ staršev z vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška seznanjenih preko staršev, katerih otrok že trenira športno gimnastiko. V prvi tretjini primerov je bila pobudnica za vključitev v vadbo mati, v drugi tretjini pa otrok sam. Pred vpisom se je samo 17 % staršev predhodno pozanimalo o strokovni usposobljenosti vaditelja oziroma trenerja. Bližina dvorane je najpomembnejši dejavnik, ki je vplival na odločitev staršev za vpis njihovega otroka v ŠD GIB Šiška.

Poleg športne gimnastike večina otrok v popoldanskem času obiskuje še tuje jezike in glasbeno šolo ali pa se ukvarjajo z različnimi športnimi zvrstmi – največ s plesom. Skoraj polovica staršev, katerih otrok obiskuje vadbo športne gimnastike, je športno aktivna dva do trikrat na teden, tretjina staršev pa enkrat na teden.

Ugotovili smo, da ne moremo potrditi, da obstajajo razlike med cilji, ki jih imajo starši za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike, glede na izobrazbo. Ne moremo potrditi tudi tega, da se bolj izobraženi starši večkrat na teden ukvarjajo s športno dejavnostjo kot tisti z nižjo izobrazbo.

Key words: five to eight years children, gymnastics, parents, organized practice

ANALYSIS OF THE GROUNDS FOR ENROLLING CHILDREN IN GYMNASTICS IN ŠD GIB ŠIŠKA

Author: Ina Oblak

University od Ljubljana, Faculty of sport, 2014

Number od pages: 41

Number of tables: 5

Number of appendices: 1

Number of sources: 12

Number of pictures: 9

ABSTRACT

The purpose of this diploma paper is to identify the main reasons why parents decide to send their children to practice gymnastics at ŠD GIB Šiška. In addition, we are also interested in other free time activities that these children attend, as well as their parents' attitude towards sports, their weekly participation in sport activities and the aims that the parents want to achieve with this sport, in relation to the education and the gender of the parents.

In this research work, we used a questionnaire to help us obtain the necessary information. The sample consisted of 35 parents whose children attend gymnastics trainings at ŠD GIB Šiška.

The data was processed with the statistical program SPSS (Statistical Package for the Social Sciences). We calculated the frequencies. To check the hypothesis set, we used analysis of variance (Anova), in which the significance level was established at the rate of five percent risk.

The research showed that the majority of the parents found out about ŠD GIB Šiška through parents whose children had already practiced gymnastics there. In the first third of the samples the initiator to include the child in this kind of training was the mother, in the second part, it was the child itself. Before enrolling, only 17% of parents were interested in the proficiency of the coach. The vicinity of the gym was the reason that in most cases persuaded parents to enroll their children in ŠD GIB Šiška.

Besides gymnastics, the most frequent extra-curriculum activities that these children attend are foreign language and music classes or other kinds of sports – mostly dance. The questionnaire also revealed that almost half of the parents (46%) whose children attend

gymnastics trainings are active, do some sport, from two to three times a week, one third of the parents only once a week.

Our conclusion is, that we can not confirm, that parents have different goals for their children's gymnastics workouts, when reviewed by their degree of education. We also can not confirm the claim, that parents with higher degree of education engage their sport activities more often, than the ones with lower level of education.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	11
1.1 POMEN GIBALNIH DEJAVNOSTI.....	12
1.2 GIBALNI RAZVOJ OTROKA.....	13
1.3 VPLIV STARŠEV – DRUŽINE NA ŠPORTNO AKTIVNOST OTROK.....	13
1.4 ZNAČILNOSTI IN ZNANJA PET- DO OSEMLETNIH OTROK	14
1.5 GIMNASTIKA KOT TEMELJNA ŠPORTNA PANOGA.....	15
1.6 PROBLEM, CILJI IN HIPOTEZE.....	16
2 METODE DELA	19
2.1 PREIZKUŠANCI	19
2.2 PRIPOMOČKI.....	19
2.3 POSTOPEK.....	19
3 REZULTATI	20
3.1 ANALIZA REZULTATOV VPRAŠALNIKA ZA STARŠE	20
3.2 PREVERJANJE HIPOTEZ	27
4 RAZPRAVA	30
5 SKLEP	35
6 VIRI	38
7 PRILOGE	39
7.1 PRILOGA 1 – ANKETNI VPRAŠALNIK	39

KAZALO SLIK

<i>Slika 1:</i> Starost staršev.....	20
<i>Slika 2:</i> Starost deklice, ki obiskuje vadbo športne gimnastike.....	20
<i>Slika 3:</i> Izobrazba staršev	21
<i>Slika 4:</i> Seznanitev staršev z vadbo športne gimnastike.	21
<i>Slika 5:</i> Pobudnik za vključitev otroka v vadbo	22
<i>Slika 6:</i> Predhodno zanimanje o strokovni usposobljenosti vaditelja, trenerja	22
<i>Slika 7:</i> Razlogi za vpis v ŠD GIB Šiška	23
<i>Slika 8:</i> Aktivnosti otrok v popoldanskem času poleg športne gimnastike	23
<i>Slika 9:</i> Pogostost ukvarjanja s športom pri starših.....	24

KAZALO TABEL

Tabela 1	24
<i>Zadovoljstvo staršev z dejavniki, ki so povezani z vadbo športne gimnastike</i>	<i>24</i>
Tabela 2	25
<i>Kakšni so cilji staršev za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike</i>	<i>25</i>
Tabela 3	27
<i>Cilji staršev, ki jih imajo za svoje otroke pri vadbi športne gimnastike, glede na izobrazbo</i>	<i>27</i>
Tabela 4	27
<i>Cilji staršev, ki jih imajo za svoje otroke pri vadbi športne gimnastike, glede na izobrazbo</i>	<i>27</i>
Tabela 5	29
<i>Količina ukvarjanja staršev s športom glede na izobrazbo</i>	<i>29</i>

1 UVOD

Gibanje nas spremlja celo življenje. Začne se že pred rojstvom, ko se zarodek giblje v maternici in traja skozi celo življenje. Ta osnovna potreba omogoča, da otrok in kasneje odrasel človek lahko neovirano, brez bolezni in bolečin sodobnega časa neovirano deluje skozi življenje. Že nekaj mesecev po rojstvu otrok prične z naravnimi oblikami gibanja. Najprej se plazi, nato začne laziti ter se postopoma postavljati na noge. Temu sledijo že prvi poskoki in tako se naše gibanje dopolnjuje skozi celo življenje. Zato je pomembno, da že predšolskemu otroku ponudimo najrazličnejšo izbiro športne vadbe, ki pa mora biti vsekakor strokovno vodena, saj le-tako lahko zagotovimo učinkovito in kakovostno razvijanje gibalnih sposobnosti.

Z gibanjem otrok zaznava in odkriva svoje telo, preizkuša, kaj telo zmore, doživlja veselje in ponos ob razvijajočih se sposobnostih in spretnostih ter gradi zaupanje vase. Gibanje daje otroku občutek ugodja, varnosti, veselja, kratka dobrega počutja. Otrok raziskuje, spoznava in dojema svet okrog sebe. V gibalnih dejavnostih je telo izhodiščna točka za presojo položaja smeri, razmerja do drugih; otrok razvija občutek za ritem in hitrost ter dojema prostor in čas (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Gibanje in šport sta za človeka pomemben vir zdravja ter skladnega življenja. Sodelovanje v različnih športnih dejavnostih lahko pospešuje in povečuje socialno integracijo, kulturno toleranco, razumevanje etike in spoštovanje okolja, kar ima vse večji pomen med mladimi, predvsem v državah razvitega sveta (Fras, 2002, v: Videmšek in Pišot, 2007).

Živimo v času, za katerega je značilen pretežno sedeč, hkrati pa preobremenjujoč in stresen način življenja, ki se je s svojimi negativnimi učinki dotaknil tudi otrok. Povečuje se število otrok s prekomerno težo; otrok, ki jim gibanje pomeni napor in otrok, ki obolevajo za boleznimi sodobnega časa, sicer značilnimi za starejšo odraslo populacijo. Gibalna dejavnost postaja nesporno ena od najpomembnejših razsežnosti, ki nam zagotavljajo kakovostno življenje. Številne sodobne raziskave dokazujejo, da predstavlja redna gibalna dejavnost v otroštvu izjemno pomembno razvojno spodbudo, hkrati pa je koristna za krepitev in varovanje zdravja ter ohranjanje primerne ravni telesne pripravljenosti. Ker je obdobje otroštva ključno pri oblikovanju navad za vseživljenjsko gibalno dejavnost, je potrebno pravočasno poskrbeti, da se bodo otroci navajali na aktiven in zdrav življenjski slog (Novak, Kovač in Čuk, 2008; Videmšek in Pišot, 2007).

Vadba športne gimnastike je tako lahko ključ do zdravega načina življenja, pri čemer s svojo gibalno vsestranskostjo močno pripomore k temu. Omenjena oblika športa je Je šport za vse življenje, njene vsebine pa najlažje usvajamo v zgodnjem otroštvu. Gimnastična abeceda je tudi dobra podlaga za ukvarjanje s katerim koli športom. Skladno s temeljnimi pravili poučevanja gibalnih spretnosti se najprej učimo obvladati svoje telo v različnih položajih in med enostavnimi gibanji, nato pa znanja širimo in poglobljamo z zahtevami po obvladovanju sestavljenih gibanj v različnih smereh in ravneh, z različno hitrostjo, na orodjih in z uporabo

drobnega orodja in pripomočkov. Ni naključje, da se je mnogo vrhunskih športnikov v otroštvu ukvarjalo z gimnastiko in prav tako ni naključje, da mnogi vrhunski športniki vključujejo določene gimnastične vsebine v svoje dodatne priprave. »Obvladati svoje telo v vseh fazah razvoja je pomembno za človekovo skladno, učinkovito in lepo gibanje« (Novak, Kovač in Čuk, 2008).

1.1 POMEN GIBALNIH DEJAVNOSTI

Gibanje spremlja človeka od rojstva do smrti. Že v prvih gibalnih poskusih, ko se otrok uči plaziti in hoditi, je njegov intelektualni razvoj povezan z gibalnim. Kdor prej shodi, prej usvoji prostor okoli sebe, spoznava okolico in ima več možnosti za sporazumevanje. Zaradi omenjenih razlogov bi se morali starši čim pogosteje igrati s svojim otrokom in ga spodbujati v njegovih gibalnih dejavnostih. Njegovo naravno potrebo po gibanju bi morali nenehno zadovoljevati in jo krepiti (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Gibalni razvoj pa je v razvoju človekovih funkcij v ospredju predvsem v prvih letih življenja. Razvoj poteka od naravnih oblik gibanja do zelo celostnih in skladnostno zahtevnejših športnih dejavnosti v povezavi z zorenjem, učenjem in posameznikovo lastno voljo do aktivnosti. V predšolskem obdobju otrok pridobiva raznovrstne izkušnje zlasti z igro (Videmšek in Visinski, 2001).

Otrok z različnimi dejavnostmi v zaprtem prostoru in na prostem razvija gibalne in funkcionalne sposobnosti ter postopno spoznava in usvaja osnovne prvine različnih športnih zvrsti. Mnoge gibalne dejavnosti od otroka zahtevajo, da se zaveda drugih otrok in odraslih, da z njimi deli prostor in stvari ter da sodeluje. Pri dejavnostih v paru ali skupini ima priložnost, da si skupaj z drugimi otroki prizadeva doseči cilj. V elementarnih gibalnih igrah spoznava smisel in pomen upoštevanja pravil, pomen sodelovanja ter spoštovanja in upoštevanja različnosti. Otrok je tudi ustvarjalen, ko išče svoje načine in poti za rešitev različnih gibalnih nalog, z lastno domišljijo odgovarja na nove izzive ter izraža svoja čustva in občutja (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Spodbudno družinsko okolje pozitivno vpliva na oblikovanje otrokove osebnosti in njihovih vrednot. Otrok prevzame navade, stališča in vrednote staršev, zato je ukvarjanje s športom znotraj družine zelo pomembno za njegovo nadaljnjo športno dejavnost in sprejemanje športa kot vrednote (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

1.2 GIBALNI RAZVOJ OTROKA

Otrokov razvoj je dinamičen proces, ki ga interaktivno sodoločata dednost in okolje, in sicer na ravni fizikalnega ter socialnega okolja. Na vse dejavnosti otrokovega razvoja (rast, zorenje, izkušnje) ne moremo enako vplivati. Najmočnejši vpliv na izkušnje ima okolje, to je vpliv na razvoj skozi proces učenja. Spodbude, ki jih dobiva majhen otrok iz okolja, so senzorične, odzivi pa gibalni (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Gibalni razvoj je najbolj izrazita oblika in funkcija psihofizičnega razvoja, ki se prične že v predporodni dobi in se stalno izpopolnjuje. Človekov gibalni razvoj je še posebno izrazit v prvih treh letih življenja. Že v prvih dveh letih razvije otrok takšne gibalne zmožnosti, ki jih ni sposoben nobeno drugo bitje in se kažejo v pokončni hoji. Od povsem nemočnega novorojenca, ki se ne more premakniti z mesta in ki ne more prijete z roko najpreprostejšega predmeta, otrok doseže stopnjo, ko lahko sam s svojo voljo obvladuje razdalje v prostoru in po svoji volji ravna s predmeti (Horvat in Magajna, 1989).

Vsi otroci ne rastejo in se ne razvijajo enako, zato lahko vidimo razlike v njihovem gibalnem razvoju. Te razlike so odvisne od razvoja inteligentnosti, od zdravstvenega stanja otroka in tudi od vadbe. Otroško telo neprestano raste in se razvija v nasprotju z ustaljenim organizmom odraslega človeka. Na rast in razvoj pa v veliki meri vpliva ravno gibanje (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

1.3 VPLIV STARŠEV – DRUŽINE NA ŠPORTNO AKTIVNOST OTROK

Otrok začne usvajati prve informacije v trenutku, ko se rodi. Starši so tisti, ki mu omogočajo prve stike z okoljem in imajo veliko odgovornost za njegovo zgodnje učenje. Prve informacije otrok pridobiva še zlasti s pomočjo gibanja, ki predstavlja najbolj primarno in naravno potrebo ter vpliva na vsa področja njegovega razvoja od spoznavnega, do čustvenega in socialnega. Eden od pomembnih vidikov vloge staršev je zato tudi ta, da naj z otrokom čim več sodelujejo oziroma z njim počnejo najrazličnejše stvari (Videmšek, Strah in Stančević, 2001).

Ker šport ohranja in krepi otrokovo zdravje, razvija njegove sposobnosti in omogoča lažje vključevanje in prilagajanje v družbeno in naravno okolje, je pomembno, da starši že v predšolskem obdobju navajajo otroke na redno športno delovanje. Ob primernem sodelovanju vseh družinskih članov predstavlja šport tudi enega od pomembnih dejavnikov povezave in sooblikovalcev življenjskega sloga družine (Videmšek, Strah in Stančević, 2001).

Neustrezna športna naravnost družine se najbolj dramatično kaže v padcu gibalnih sposobnosti njenih otrok med starševskimi dopusti in sočasno med otrokovimi šolskimi počitnicami (Strel in Štihec, 1991, v Videmšek, Strah in Stančević, 2001). Že raziskava (Koprivnjak in Petrovič, 1980, v: Videmšek, Strah in Stančević, 2001), v katero so bili zajeti

otroci do 12 let, je pokazala, da so matere in očetje kot spodbujevalci aktivne športne dejavnosti otrok po rangi za sovrstniki televizijo, učitelji športne vzgoje ... Predvsem matere so tiste, ki se zavzemajo za športno dejavnost v okviru družine, medtem ko se očetje ukvarjajo s športnimi dejavnostmi v krogu prijateljev in znancev. Zaradi potrebe po druženju z drugimi so za mnoge v športu pomembni predvsem družabni stiki. Kljub interesom po kakovostnem življenju in vlogi družine je šport v okviru družine še vedno premalo prisoten.

Za otroke je zgled staršev nedvomno zelo pomemben in koristen, veliko bolj kot le nasveti, kako pomembna je športna aktivnost in kako škodljivo je neskončno igranje računalniških video igranic ali posedanje pred televizorjem. Otroci večinoma od staršev postopoma prevzamejo različne navade. Mnogim staršem je lažje nadzirati otroka, ki mirno gleda televizijo, kot nadzorovati ga ali celo aktivno spremljati na zunanjem igrišču (Videmšek, Strah in Stančević, 2001).

Kalish (2000, v: Videmšek, Strah in Stančević, 2001) navaja podatke neke ameriške raziskave, po kateri naj bi bili otroci aktivnih mater, ki se ukvarjajo s športom, dvakrat bolj aktivni od tistih otrok, ki imajo športno neaktivne matere. Vpliv očetov je še večji, saj so otroci športno aktivnih očetov kar 3,5-krat bolj aktivni od otrok, ki imajo športno neaktivne očete. Tisti otroci, ki imajo oba starša aktivna, so daleč najbolj aktivni; celo 6-krat bolj od otrok s športno neaktivnimi starši.

V družinah, kjer gojijo športno aktivnost, so pri otrocih opaznejše sposobnosti, kot so: vztrajnost, discipliniranost, natančnost, zaupanje vase, strpnost, potrpežljivost, zdrava tekmovalnost in spoznanje, da se je potrebno potruditi, če hočemo doseči cilj (Videmšek, Strah in Stančević, 2001).

Ozaveščena družina, ki ve, da lahko mnoge odklone v današnji družbi (pomanjkljive in celo slabe gibalne in funkcionalne sposobnosti, nagnjenost k debelosti, telesne deformacije ljudi, narkomanijo, alkoholizem, samomore, kajenje, nasilje ...) učinkovito prepreči, goji šport kot pomemben sestavni del življenja (Videmšek, Strah in Stankovič, 2001). Šport ji pomeni sredstvo, ki motivira in koristi, ki plemeniti in osrečuje (Petrović, 1991, v Videmšek, Strah in Stankovič, 2001).

1.4 ZNAČILNOSTI IN ZNANJA PET- DO OSEMLETNIH OTROK

V tem obdobju so otroci sposobni poskrbeti za svoje osnovne potrebe. Te potrebe so preproste s stališča odraslih, za otroke pa so to pomembni mejniki v življenju. Znajo se sami umiti, obleči (sleči so se znali že pred 5. letom), opravijo toaleta, se hranijo, vstajajo in pravočasno odhajajo v posteljo. Prevzamejo tudi osnovne odgovornosti, razumevajo ozek del sveta, v katerem živijo. Brez večjih težav hodijo in tečejo, skačejo, poskakujejo in spreminjajo smer. Nekaj težav jim dela v začetku tega obdobja še tek nazaj in sestavljena gibanja. Izboljša se jim ravnotežje in posledično lahko hodijo po gredi, stojijo na eni nogi, vozijo kolo. Pri

manipulaciji s predmeti primernih velikosti so spretni. Znajo uloviti in podati žogo, jo voditi z nogo. Njihova koordinacija in fina motorika se začneta izboljševati, saj znajo striči po črti, barvati do črte, prepisovati preproste like ali simbole (Zaletel, 2013).

Skelet pet- do sedemletnih otrok zraste do 6 centimetrov na leto. Z leti se rast upočasnjuje in se od sedmega leta do pubertete umiri, nato pa spet pospeši. Otroci v tem obdobju pridobijo do 3,5 kg letno. Obseg glave se poveča do 0,5 cm letno. Rast je najbolj intenzivna v maternici in še v prvem letu, nato pa zelo počasna, dokler do sedmega leta ne preneha. Razlog za to je, da se do prvega leta razvijejo že dve tretjini možganov, do drugega leta pa že štiri petine (Starc, 2013).

Otroci prehajajo na konkretno operativno mišljenje, razvrščajo predmete glede na preproste kriterije, kot so: barva, oblika, velikost, zanimivost ..., štejejo do deset; sedem in osemletniki tudi glasno do dvajset. Poleg tega povezujejo uro z dnevnim življenjem (Zaletel, 2013).

Ob vstopu v šolo večina otrok brez večjih težav govori in izraža svoja osnovna stanja počutja. Otroci zelo radi govorijo in nezavedno uporabljajo vse vrste stavčnih struktur. Njihov besednjak ima okoli 1500 besed in je razumljiv tudi odraslim osebam. Stavki so v večini dolgi med pet in sedem besed in že razumejo uporabo ednine, dvojine in množine. Imajo dobro domišljijo in ob slikah sami povedo zgodbo. Znajo povedati svoj priimek in ime ter imena staršev in bližnjih prijateljev. Radi govorijo v okolju, kjer se dobro počutijo (Zaletel, 2013).

Radi so v družbi prijateljev, s katerimi so pripravljene deliti tudi igrače. Aktivno sodelujejo pri skupnih igrah. Posebno skrb kažejo do živali in mlajših od sebe. Dobro sledijo navodilom staršev, vzgojiteljev, učiteljev in trenerjev. So odprti, zanimajo jih nove stvari, sprašujejo in hrepenijo po novih stvareh (Zaletel, 2013).

1.5 GIMNASTIKA KOT TEMELJNA ŠPORTNA PANOGA

Gimnastika poleg atletike predstavlja najbolj temeljno športno panogo, ki je izjemnega pomena za gibalni razvoj posameznika, saj omogoča zavesten nadzor položaja in gibanja telesa. Glede na njeno vsebino in vrednotenje jo uvrščamo med polistrukturne konvencionalne športne panoge. Definicija skupine, v katero sodi omenjena panoga, poudarja raznovrstno gibalno vsebino. Konvencionalnost športne panoge pa pomeni, da morajo vsa gibanja izvajati v okviru določenega modela gibanja (Čuk, 1996, v: Dernikovič, 2010).

Zajc (1992, v: Dernikovič, 2010) navaja, da je ena najpomembnejših vlog gimnastičnega programa razvijanje osnovnih gibalnih sposobnosti, kot so: moč, koordinacija gibanja, gibljivost, ravnotežje in hitrost. Izbira različnih orodij, prvin in njihovih kombinacij daje večji ali manjši poudarek eni ali drugi od zgoraj navedenih gibalnih sposobnosti.

Vsebine gimnastike so zelo raznolike, pri vadbi lahko uporabljamo različna orodja, najpogostejše oblike vadbe pri začetnih skupinah so lahko tudi poligoni, kar vse pripomore k pospešenemu razvoju koordinacije gibanja (Štihec in Kovač, 1988, v: Dernikovič, 2010).

Vadba ima tudi pozitiven vpliv na psihične funkcije: v primerjavi s tistimi, ki veliko sedijo, se tisti, ki se bolj pogosto ukvarjajo s športno vadbo, bolje prilagajajo, so uspešnejši pri miselnih testih, se lažje upirajo stresu, kažejo manj strahu in depresije, izboljša pa se tudi človekova samozavest in samospoštovanje (Šelb Šemrl, 2003, v: Dernikovič, 2010).

Gimnastiko uvrščamo med športe, pri katerih je poudarek tudi na lepoti gibanja, pri čemer mora biti gibanje tehnično pravilno, vendar sproščeno in lahkotno. Ta gibalna razsežnost je mnogokrat zanemarjena, čeprav je ena temeljnih prvin človekove gibalne kulture in ekspresije posameznikove osebnosti skozi gibanje (Novak, Kovač in Čuk, 2008).

Vpliv gimnastike na razvoj skladnosti koordinacije gibanja je neprecenljiv; gimnastika je ena redkih športnih panog, kjer se gibanja izvajajo v vseh smereh: naprej, nazaj, gor, dol, levo, desno, z vrtenjem okoli vseh osi telesa – čelne, dolžinske in globinske, s sočasnimi in raznočasnim delovanjem rok in nog ter leve in desne strani telesa (Novak, Kovač in Čuk, 2008).

Zaradi različnih struktur gibanj velja gimnastika za temeljni šport, ki je nujno potreben drugim športnim panogam za doseg cilja v vrhunskem športu. Nekaj panožnih zvez se pomena športne gimnastike za doseg vrhunškega rezultata v svoji panogi že zaveda. V programih, namenjenih širšim kategorijam, predvsem mlajši šolski mladini, dopušča športna gimnastika izbiro gibalnih možnosti in organizacijskih oblik, ki izpolnjujejo osnovne cilje športne vzgoje. Značilni vplivi na psihosomatični status izvirajo predvsem iz množice gibalnih možnosti, ki nam jih ponuja gimnastični program. Ob uporabi različnih osnovnih in pomožnih orodij kot so: blazine, klopi, skrinje, žrdi, gredi, drogovi, odzivne deske, koze, ponjave ... si lahko zamislimo veliko število različnih gibanj in kombinacij. Gibanja so lahko silno preprosta, naravna in elementarna ter postopoma preraščajo v kompleksne gibalne strukture (Kovač, 2006; Novak idr., 2008, v: Dernikovič, 2010).

1.6 PROBLEM, CILJI IN HIPOTEZE

Šport ohranja in krepi otrokovo zdravje, razvija njegove sposobnosti in omogoča lažje vključevanje in prilagajanje v družbeno in naravno okolje, zato je pomembno, da starši že v predšolskem obdobju navajajo otroke na redno športno delovanje. Večina otrok uživa v gibanju in se z veseljem vključuje v spontane in vodene športne dejavnosti, če jim to starši omogočijo in jih pri tem spodbujajo (Videmšek in Pišot, 2007). Tako moramo že najmlajšim omogočiti čim bolj pestro, kvalitetno in strokovno vodeno vadbo.

Spodbudno družinsko okolje pozitivno vpliva na oblikovanje otrokove osebnosti in njegovih vrednot. Otrok prevzema navade, stališča in vrednote staršev, zato je ukvarjanje s športom znotraj družine zelo pomembno za njegovo nadaljnjo športno dejavnost in sprejemanje

športa kot vrednote (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003). Spodbuda in bogastvo doživetij namreč vodita k želji in potrebi po športnem udejstvovanju tudi v kasnejših letih (Videmšek in Visinski, 2001).

Organizirana vadba športne gimnastike v ŠD GIB Šiška omogoča otrokom razvijanje potrebnega elementarnega gibanja že v zgodnjih letih njihovega življenja. K omenjenim oblikam spadajo: razna plazenja, poskoki, plezanja; vse pa je dopolnjeno tudi s prvinami na preskoku, bradlji, gredi, parterju in skoki na veliki prožni ponjavi. Otroci – deklice tako spoznajo koordinacijsko zahtevnejša gibanja, poleg tega pa izboljšujejo tudi moč, gibljivost, preciznost in ravnotežje. Vse to je nujno potrebno že v njihovem zgodnjem razvoju, saj je v tem obdobju otrok najbolj dojemljiv za usvajanje različnih znanj. Poleg tega je pomembna tudi vloga staršev, kakšen odnos imajo do športa in kaj si za svojega otroka želijo.

V raziskavi smo želeli ugotoviti, s kakšnimi razlogi starši vključujejo otroke v vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška in kakšno je njihovo splošno mišljenje o udejstvovanju njihovih otrok v športni dejavnosti. Zanimalo nas je tudi, kako so za vadbo izvedeli, kolikšno je bilo predhodno zanimanje glede strokovne usposobljenosti vaditelja ali trenerja in kdo je bil pobudnik za vključitev otroka v vadbo. Prav tako bomo ugotavljali pomembnost določenih ciljev, ki jih imajo starši za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike, glede na njihovo izobrazbo in spol.

CILJI RAZISKAVE

Glede na predmet in problem so cilji diplomskega dela naslednji:

- Ugotoviti razlike v izobrazbi staršev glede na vključevanje njihovih otrok v gimnastiko.
- Ugotoviti, kje in na kakšen način so starši izvedeli za vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška.
- Ugotoviti, kdo je pobudnik za vključitev otroka v športni program.
- Ugotoviti, ali so se starši predhodno pozanimali o strokovni usposobljenosti vaditelja oziroma trenerja.
- Ugotoviti glavne razloge vključevanja v gimnastiko v ŠD GIB Šiška.
- Ugotoviti, koliko prostočasnih dejavnosti obiskuje njihov otrok.
- Ugotoviti, kakšno mnenje imajo starši o vplivu gibalnih dejavnosti na otroka.
- Ugotoviti, ali se tudi starši ukvarjajo s športom in kako pogosto.
- Ugotoviti cilje, zaradi katerih starši vpisujejo otroke v vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška in ali se ti cilji razlikujejo glede na izobrazbo.

HIPOTEZE

Na podlagi zgoraj opredeljenih ciljev smo postavili hipoteze, ki jih nameravamo v nadaljevanju preko anketnega vprašalnika tudi preveriti:

- Hipoteza 1: Bolj izobraženi starši imajo drugačne cilje za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike, kot tisti z nižjo izobrazbo.
- Hipoteza 2: Bolj izobraženi starši se večkrat na teden ukvarjajo s športom, kot tisti z nižjo izobrazbo.

Hipoteze smo potrjevali oziroma zavračali s 5 % stopnjo tveganja ($p \leq 0,05$).

2 METODE DELA

2.1 PREIZKUŠANCI

Vzorec predstavljajo starši, katerih 5–8 letni otroci – deklice trenirajo gimnastiko v športnem društvu GIB Šiška. Skupaj je vprašalnik izpolnilo 35 staršev, od tega 31 žensk in 4 moški. Starost staršev se je gibala od 30 do 49 let.

2.2 PRIPOMOČKI

V raziskavi je bil uporabljen anketni vprašalnik, ki zajema 13 spremenljivk. Vprašalnik je sestavljen iz vprašanj zaprtega in odprtega tipa ter kombinacije obeh. Pet vprašanj je demografskega značaja. Celoten vprašalnik je prikazan v prilogi (Priloga 1).

2.3 POSTOPEK

Zbiranje podatkov za statistično obdelavo je potekalo proti koncu vadbenega leta 2013/2014, v začetku aprila 2014. Preizkušanci so imeli napisana navodila za izpolnjevanje na začetku vprašalnika. Vprašalnike smo razdelili na koncu treninga deklicam, ki so jih dale v izpolnjevanje svojim staršem. Izpolnjene so prinesle na naslednji trening oziroma do konca meseca aprila v primeru, če njihovi starši niso upoštevali navodil. Čas reševanja ni bil omejen.

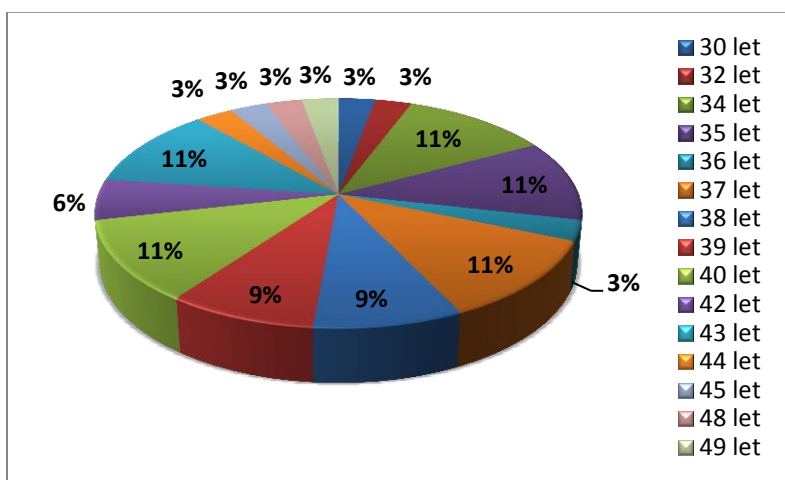
V teoretičnem delu smo s pomočjo strokovnih knjig uporabili deskriptivno metodo dela. Podatke za raziskovalni del smo zbrali s pomočjo anonimnega anketnega vprašalnika s vprašanji zaprtega in odprtega tipa ter kombinacije obeh. Za obdelavo podatkov smo uporabili osnovne statistične metode. Rezultate smo predstavili z odstotki in jih ponazorili s tortnimi grafikoni. Uporabljen je bil tabelarni prikaz frekvenčnih distribucij in grafični prikaz, ki je izrisan s pomočjo programa Excel. Z analizo variance (Anova) smo preverili, ali obstajajo statistično značilne razlike med spremenljivkami. Hipoteze smo sprejemali oziroma zavračali s 5 % stopnjo tveganja ($p \leq 0,05$).

3 REZULTATI

Na osnovi ciljev, ki smo si jih zastavili v diplomskem delu, in glede na anketni vprašalnik, ki smo ga izvedli pri 35-ih starših, katerih deklice obiskujejo vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška, smo dobili rezultate, ki jih predstavljamo v nadaljevanju diplomskega dela. Rezultati so nazorno predstavljeni v tortnih grafikonih po posameznih sklopih anketnega vprašalnika.

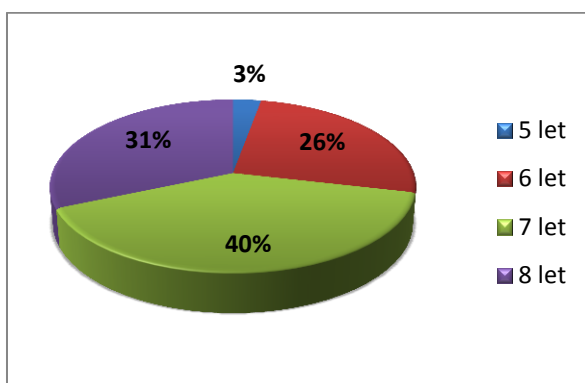
Analiza rezultatov je razdeljena na dva dela: prvi del vključuje analizo rezultatov vprašalnika za starše; drugi del pa preverjanje hipotez.

3.1 ANALIZA REZULTATOV VPRAŠALNIKA ZA STARŠE

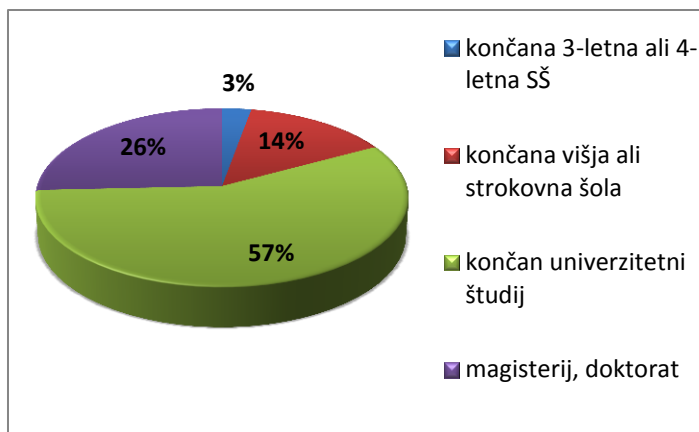
Slika 1: Starost staršev

Slika 1 nam prikazuje, da so starši stari med 30 in 49 let. Največ je staršev, ki so stari 34, 35, 37, 40 in 43 let.

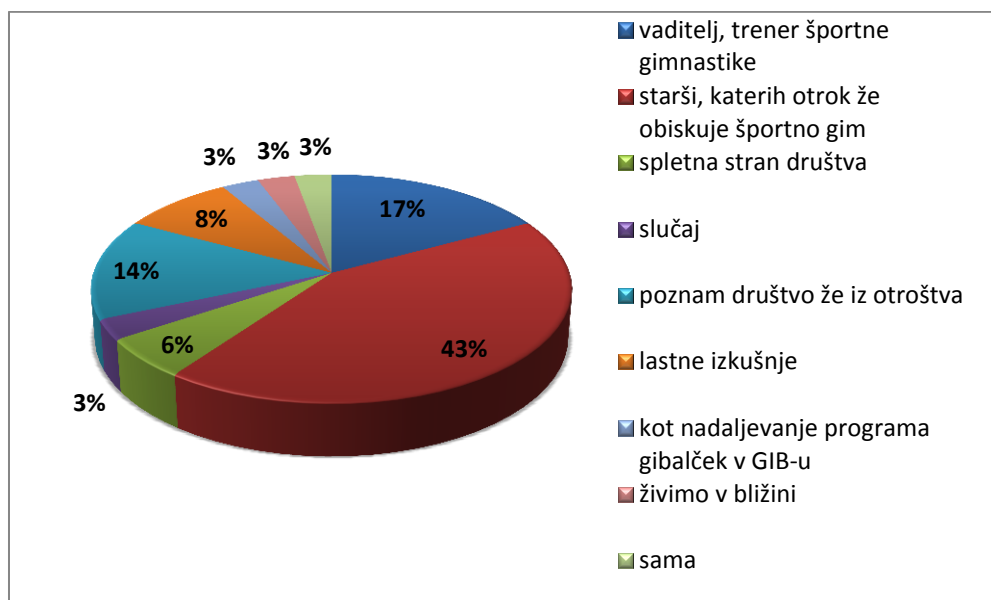
Slika 2: Starost deklice, ki obiskuje vadbo športne gimnastike.

Slika 2 nam prikazuje, da je največ deklic starih 7 let. Tej starosti sledijo deklice z osmimi leti, šestimi leti in ena deklica, ki je stara pet let.

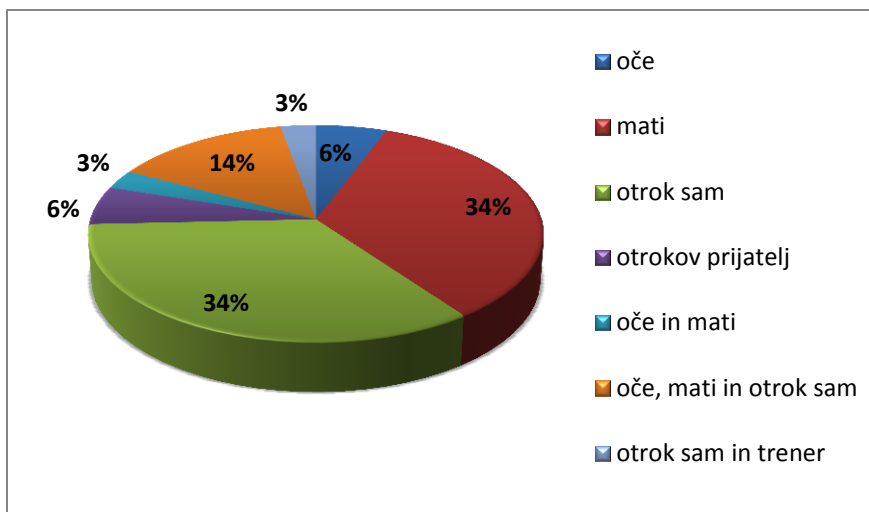
Slika 3: Izobrazba staršev

Slika 3 nam prikazuje, da ima največ staršev končan univerzitetni študij, sledijo mu starši z magisterijem ali doktoratom ter končano višjo ali strokovno šolo. En starš pa ima končano 3-letno ali 4-letno srednjo šolo.

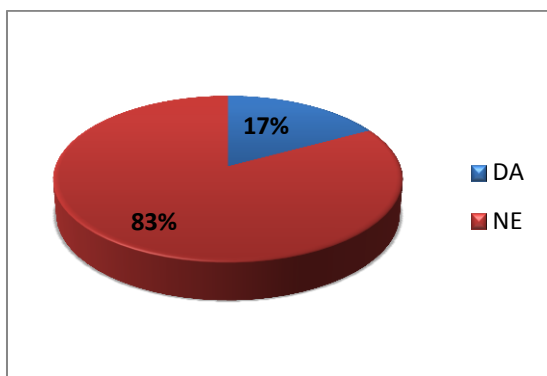
Slika 4: Seznanitev staršev z vadbo športne gimnastike.

Slika 4 nam prikazuje, da je skoraj polovica staršev (43 %) za vadbo izvedela preko tistih staršev, katerih otroci le-to že obiskujejo. Nato si sledijo: vaditelj, trener športne gimnastike ter pod drugo, da starš pozna društvo že iz otroštva. Pod drugo so starši največkrat navedli še lastne izkušnje. 6 % staršev pa je za to izvedelo prek spletne strani društva.

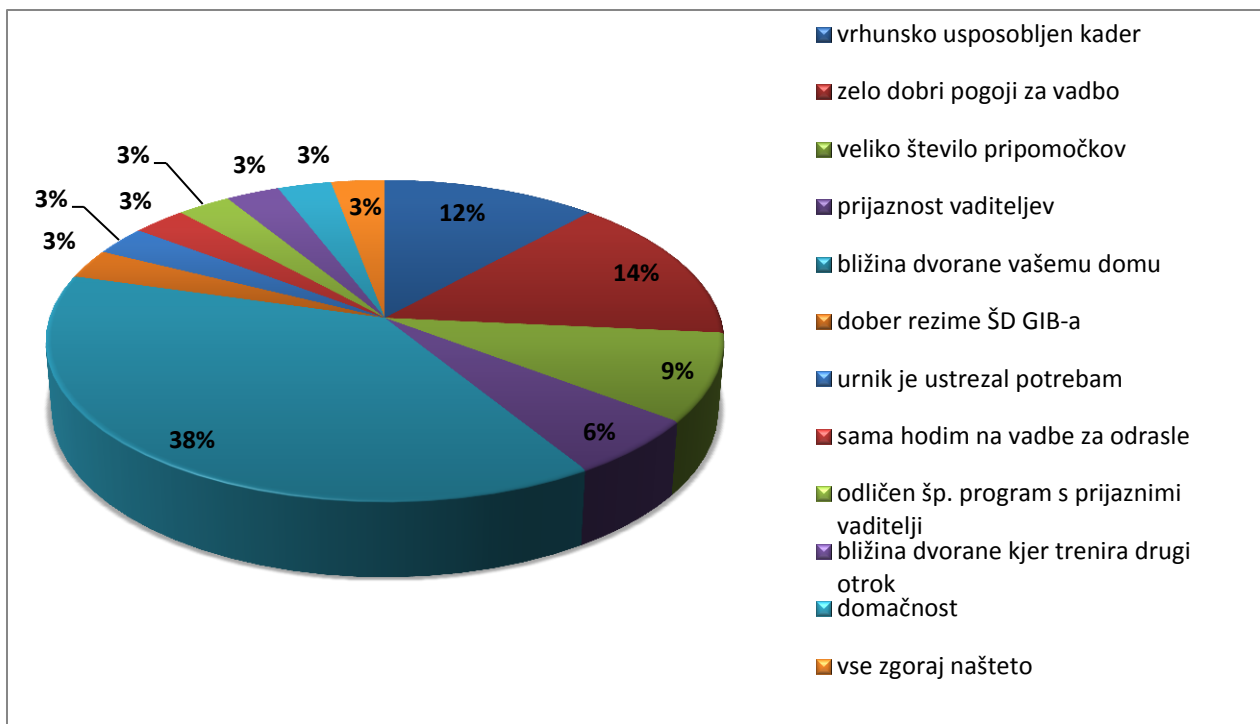
Slika 5: Pobudnik za vključitev otroka v vadbo

Slika 5 nam prikazuje, da sta v enakem razmerju mami (34 %) in otrok sam (34 %) tista, ki sta pobudnika za vključitev otroka v vadbo. Nato sledijo: mami, oče in otrok s 14 %, otrokov prijatelj s 6 % in oče prav tako s 6 %.

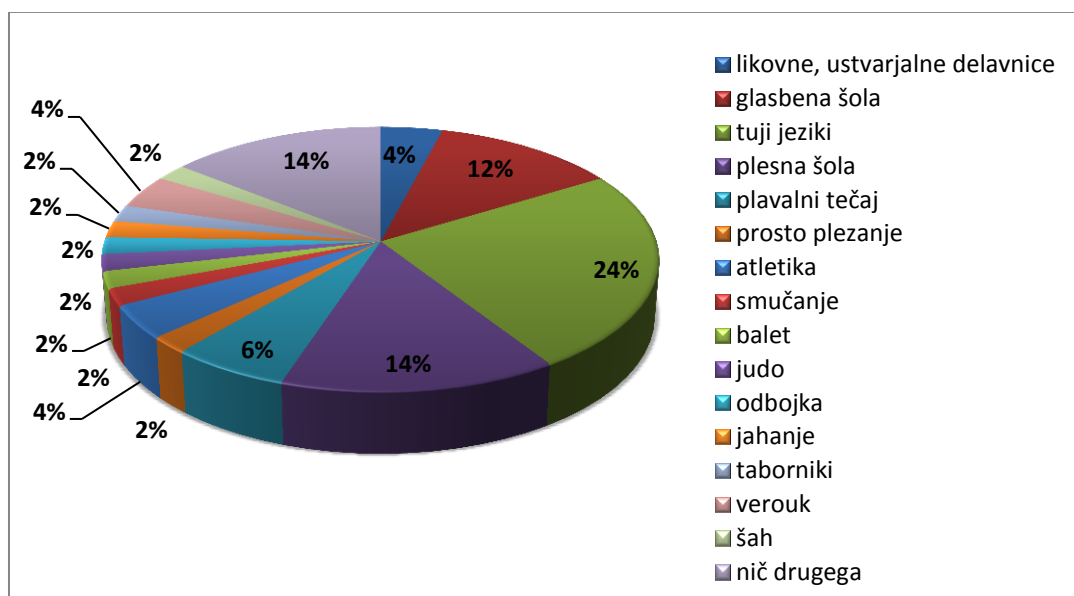
Slika 6. Predhodno zanimanje o strokovni usposobljenosti vaditelja, trenerja

Slika 6 nam prikazuje, da kar tri četrtine spraševancev (83 %) tega ni storilo. Vzrok za to je zaupanje ŠD GIB Šiška, da ima dober, usposobljen kader; dolgoletna uspešna tradicija športnega društva in en starš je zaupal v prijateljevo priporočilo. Na drugi strani pa se je 17 % staršev predhodno pozanimalo glede kadra in njegove usposobljenosti in sicer zaradi zagotavljanja kakovosti dela ter zaradi strokovnosti in izkušenj, ki so jim pomembne.

Slika 7: Razlogi za vpis v ŠD GIB Šiška

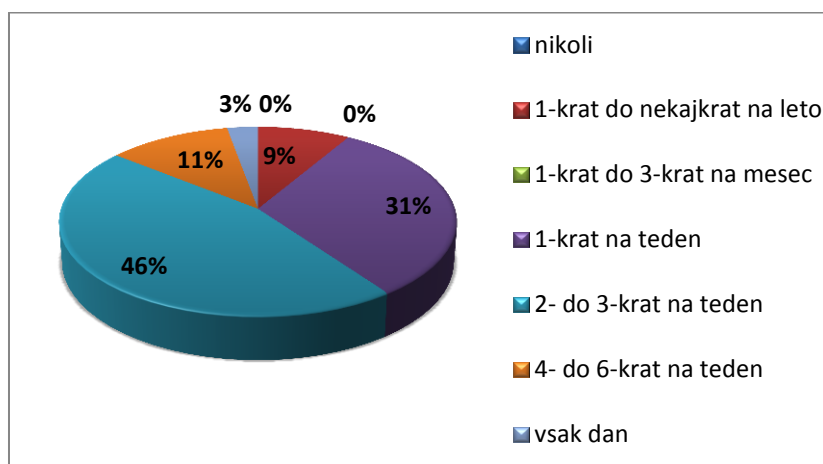
Iz slike 7 je razvidno, da je najpogostejši razlog za vpis otroka v ŠD GIB Šiška bližina dvorane (38%). Temu sledijo še: zelo dobri pogoji za vadbo (14 %), vrhunsko usposobljen kader (12 %) in veliko število pripomočkov (9 %) ter prijaznost vaditeljev (6 %).

Slika 8: Aktivnosti otrok v popoldanskem času poleg športne gimnastike

Pri tem vprašanju so imeli starši več možnosti glede izbire odgovorov. Slika 8 nam prikazuje, da 24 % otrok poleg športne gimnastike obiskuje tudi tuje jezike. Temu sledi glasbena šola z 12 %; med športnimi zvrstmi pa je v ospredju plesna šola (14 %) in plavalni tečaj (6 %). Starši

so pod možnost drugo navedli dejavnosti kot so: verouk (4 %), taborniki (2 %), šah (2 %). 14 % pa je takšnih otrok, ki v popoldanskem času poleg športne gimnastike ne obiskujejo ničesar.

Slika 9: Pogostost ukvarjanja s športom pri starših

Slika 9 nam prikazuje, da se skoraj polovica staršev (46 %) s športom ukvarja od 2- do 3-krat na teden, 31 % staršev pa to počne 1-krat na teden. 11 % je takšnih staršev, ki se s športom ukvarjajo od 4- do 6-krat na teden in 9 % takšnih ki se od 1-krat do nekajkrat na leto. Izjema je en starš, ki se s športom ukvarja vsak dan.

Tabela 1

Zadovoljstvo staršev z dejavniki, ki so povezani z vadbo športne gimnastike

ZADOVOLJSTVO STARŠEV	N	min	max	povprečje	SD
Zadovoljstvo otroka z vadbo	35	3	5	4,31	,832
Zadovoljstvo starša z vadbo	35	1	5	4,23	,942
Strokovno delo vaditeljev	35	3	5	4,54	,561
Prostorske razmere	35	1	5	3,00	1,188
Športna oprema, rekviziti, ki so na voljo	35	2	5	4,43	,739
Varnost vadečega med vadbo	35	2	5	4,14	,845
Napredek v gibalnih sposobnostih	35	2	5	4,63	,646
Odnos vaditelja do vadečih	35	3	5	4,46	,701
Cena vadbenega programa	35	1	5	3,43	,884
Informiranost o vadbenih vsebinah	35	1	5	3,31	1,078

Otrokovo druženje s sovadečimi	35	1	5	3,83	,985
--------------------------------	----	---	---	------	------

Legenda: N – število odgovorov; min – najmanjša vrednost odgovora; max – najvišja vrednost odgovora; SD – standardni odklon

Tabela 1 zajema spremenljivke pri dvanajstem vprašanju, ki se nanašajo na zadovoljstvo staršev z vadbo športne gimnastike in z dejavniki, ki so povezani z vadbo. Tabela 1 nam prikazuje rezultate povprečja, standardnega odklona, med drugim pa lahko ugotovimo, koliko staršev se je v svojem odgovoru odločilo za posamezno postavko ter katere so najnižje in najvišje vrednosti, ki so bile podane za posamezno spremenljivko.

Iz tabele 1 je razvidno, da je pri vseh spremenljivkah podalo svoje mnenje vseh 35 vprašanih, pri čemer so povprečne vrednosti visoke. Vzrok za to je, da so posamezne spremenljivke, ki so jih starši izbrali na petstopenjski Likertovi lestvici, dobile visoke ocene. Najnižja ocena, ki so jo starši lahko podali, je bila 1, kar je pomenilo zelo slabo, najvišja pa je bila ocena 5, ki je predstavljala odlično oceno.

Iz stolpca maksimum lahko ugotovimo, da so anketiranci pri vseh spremenljivkah vsaj enkrat uporabili najvišjo oceno odlično. Kot najbolj zadovoljivo pa so starši navedli spremenljivko »Napredek v gibalnih sposobnostih«, kateri so namenili povprečno oceno 4,63. Preostali dve spremenljivki, ki sta takoj za njo dosegli visoko povprečje, sta »Strokovno delo vaditeljev« (4,54) in »Odnos vaditelja do vadečih« (4,46).

Iz stolpca minimum pa lahko ugotovimo, da je pri večini spremenljivk najnižja ocena, ki so jo vprašani podali vsaj enkrat - ena, kar pomeni nezadovoljstvo. Starši so najmanj zadovoljni s prostorskimi razmerami (3,00) in informiranostjo o vadbenih vsebinah (3,31).

Tabela 2

Kakšni so cilji staršev za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike

CILJI STARŠEV	N	min	max	povprečje	SD
Da razvija gibalne sposobnosti	35	4	5	4,97	,169
Da potroši odvečno energijo	35	1	5	3,80	1,106
Da se spozna z različnimi športi	35	1	5	4,09	1,011
Da sklepa nova prijateljstva	35	1	5	3,77	1,060
Da se nauči čim več novih elementov	35	2	5	4,23	,808
Da se nauči prilagajanja in poslušanja	35	1	5	4,34	1,027
Da se nauči reda in discipline	35	3	5	4,49	,702

Da se nauči delovnih navad	35	3	5	4,54	,657
Da se dobro počuti na vadbi	35	2	5	4,89	,530
Da zmaguje	35	1	5	2,46	1,039
Da se nauči koristnega preživljanja prostega časa	35	3	5	4,29	,750
Da postane vrhunski tekmovalec	35	1	4	1,74	1,010
Da je vključen v rekreacijsko skupino	35	1	5	2,77	1,573
Da se nauči športne tekmovalnosti	35	1	5	3,69	1,051

Legenda: N – število odgovorov; min – najmanjša vrednost odgovora; max – najvišja vrednost odgovora; SD – standardni odklon

Tako kot v tabeli 1 so tudi v tabeli 2 prikazani rezultati povprečja, standardnega odklona ter najnižje in najvišje vrednosti, ki so jih starši podali pri posameznih spremenljivkah. Tudi tu je za vse spremenljivke podalo svoje mnenje vseh 35 vprašanih, povprečne vrednosti so (razen pri cilju da zmaguje in da postane vrhunski tekmovalec) zelo visoke, starši pa so prav tako odgovarjali na petstopenjski Likertovi lestvici, pri čemer je 1 pomenilo sploh ni pomembno, 5 pa zelo pomembno.

Iz stolpca maksimum lahko ugotovimo, da so anketiranci pri trinajstih spremenljivkah vsaj enkrat uporabili najvišjo oceno – zelo pomembno; z izjemo spremenljivke »Da postane vrhunski tekmovalec«, kjer so za najvišjo oceno podali štiri – pomembno. Kot najbolj pomembno pa so starši navedli »Da razvija gibalne sposobnosti«, ki so ji namenili povprečno oceno kar 4,97. Preostali dve spremenljivki, ki sta takoj za njo dosegli tudi visoki povprečji, sta »Da se dobro počuti na vadbi« (4,89) in »Da se nauči delovnih navad« (4,54).

Stolpec minimuma pa nam prikazuje, da je pri večini spremenljivk najnižja ocena, ki so jo vprašani podali vsaj enkrat, ena – nezadovoljstvo. Staršem je pri ciljih najmanj pomembno, da njihov otrok postane vrhunski tekmovalec (1,74) in da zmaguje (2,46).

3.2 PREVERJANJE HIPOTEZ

V raziskavi smo želeli ugotoviti, kakšne cilje imajo starši za svoje otroke pri vadbi športne gimnastike, glede na njihovo izobrazbo. Ti rezultati so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3

Cilji staršev, ki jih imajo za svoje otroke pri vadbi športne gimnastike, glede na izobrazbo

	N	povprečje	SD	F	Sig (F)
3l., 4l. SŠ	1	3,71	,450	,557	,648
Vis., Viš.	5	4,04			
UNI	20	3,78	,500		
Mag., Dr.	9	3,96	,509		
SKUPAJ	35	3,86	,487		

Legenda: 3l., 4l. SŠ – končana 3- ali 4-letna srednja šola; Vis., Viš. – končana višja ali visoka strokovna šola; UNI – končan univerzitetni študij; Mag., Dr. – magisterij, doktorat; N – število odgovorov (35); SD – standardni odklon; F – vrednost F-koeficienta; Sig(F) – statistična značilnost (F)

Tabela 3 zajema prvo hipotezo, kjer vidimo, da statistično značilnih razlik ni. Zajetih je vseh 14 postavk pod eno spremenljivko in glede na teh 14 postavk, izobrazba nima nobene vloge. Izobrazba staršev statistično pomembno ne vpliva na cilje, ki jih imajo starši glede otrokovega ukvarjanja s športno gimnastiko. Hipotezo 1 lahko ovržemo na podlagi podatkov, ki smo jih dobili. V Tabeli 4 pa si bomo ogledali še vsako postavko posebej, kjer pri dveh prihaja do statistično pomembnih razlik.

Tabela 4

Cilji staršev, ki jih imajo za svoje otroke pri vadbi športne gimnastike, glede na izobrazbo

Cilji glede na izobrazbo	izobrazba	N	povprečje	SD	F	Sig (F)
Da razvija gibalne sposobnosti	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	5,00	,000	,361	,700
	UNI	20	4,95	,224		
	Mag., Dr.	9	5,00	,000		
Da potroši odvečno energijo	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	3,17	1,472	2,194	,128
	UNI	20	3,75	1,020		
	Mag., Dr.	9	4,33	,866		
Da se spozna z različnimi športi	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	4,17	,753	,550	,582
	UNI	20	4,20	1,056		
	Mag., Dr.	9	3,78	1,093		
Da sklepa nova prijateljstva	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	4,00	,894	,179	,837
	UNI	20	3,75	1,164		
	Mag., Dr.	9	3,67	1,000		
Da se nauči čim več	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	4,17	,753	1,286	,290

novih elementov	UNI	20	4,40	,754		
	Mag., Dr.	9	3,89	,928		
Da se nauči prilagajanja in poslušanja	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	4,83	,408	,871	,428
	UNI	20	4,20	1,152		
	Mag., Dr.	9	4,33	1,000		
Da se nauči reda in discipline	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	4,67	,816	,866	,430
	UNI	20	4,53	,745		
	Mag., Dr.	9	4,67	,500		
Da se nauči delovnih navad	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	4,50	,837	,777	,468
	UNI	20	4,45	,686		
	Mag., Dr.	9	4,78	,441		
Da se dobro počuti na vadbi	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	5,00	,000	1,060	,358
	UNI	20	4,95	,224		
	Mag., Dr.	9	4,67	1,000		
Da zmaguje	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	3,17	1,329	3,443	,044
	UNI	20	2,10	,912		
	Mag., Dr.	9	2,78	,833		
Da se nauči koristnega preživljanja prostega časa	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	3,83	,753	1,750	,190
	UNI	20	4,30	,733		
	Mag., Dr.	9	4,56	,726		
Da postane vrhunski tekmovalc	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	2,50	1,378	3,610	,039
	UNI	20	1,40	,821		
	Mag., Dr.	9	2,00	,866		
Da je vključen v rekreacijsko skupino	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	2,50	1,643	,177	,839
	UNI	20	2,75	1,618		
	Mag., Dr.	9	3,00	1,581		
Da se nauči športne tekmovalnosti	3l., 4l. SŠ + Vis., Viš	6	4,33	,516	2,840	,073

Legenda: 3l., 4l. SŠ – končana 3-ali 4-letna srednja šola; Vis., Viš. – končana višja ali visoka strokovna šola; UNI – končan univerzitetni študij; Mag., Dr. – magisterij, doktorat; N – število odgovorov (35); SD – standardni odklon; F – vrednost F-koeficienta; Sig(F) – statistična značilnost (F)

Tabela 4 nam prikazuje rezultate spremenljivk glede na izobrazbo staršev. Tako lahko razberemo, da je bilo vseh vprašanih skupno 35, razdeljeni pa so glede na stopnjo pridobljene izobrazbe. Razvidno je tudi povprečje, ki ga je posamezna spremenljivka dosegla, standardni odklon ter vrednost F in Sig (F). za ugotavljanje statistično pomembnih razlik glede na izobrazbo smo naredili analizo variance. Uporabili smo Anova test, s čimer smo dobili vrednosti F in Sig (F). Rezultat, ki prikazuje statistično pomembno razliko, smo obarvali rumeno.

Prišli smo do ugotovitve, da prihaja do statistično pomembnih razlik glede na izobrazbo pri dveh posameznih ciljnih in sicer pri cilju – da zmaguje in pri cilju – da postane vrhunski

tekmovalec (v tabeli označeno z rumeno barvo). Če si pomagamo s prejšnjo tabelo opazimo, da imajo tisti z nižjo izobrazbo (3l., 4l. SŠ in Vis., Viš) statistično pomembno višje cilje, da bo njihov otrok zmagoval in postal vrhunski tekmovalec. Torej starši z nižjo izobrazbo si tega bolj želijo oziroma jim je to bolj pomemben cilj kot tistim z višjo izobrazbo.

Tabela 5

Količina ukvarjanja staršev s športom glede na izobrazbo

	N	povprečje	SD	F	Sig (F)
3l., 4l. + Vis., Viš.	6	3,67	1,366	3,027	,063
UNI	20	4,75	1,070		
Mag., Dr.	9	4,89	,601		
SKUPAJ	35	4,60	1,090		

Legenda: 3l., 4l. SŠ – končana 3-ali 4-letna srednja šola; Vis., Viš. – končana višja ali visoka strokovna šola; UNI – končan univerzitetni študij; Mag., Dr. – magisterij, doktorat; N – število odgovorov (35); SD – standardni odklon; F – vrednost F-koeficienta; Sig(F) – statistična značilnost (F)

Ko v tabeli pogledamo povprečja, vidimo, da se tisti z višjo izobrazbo dejansko več ukvarjajo s športom, tako kot smo predvidevali v hipotezi 2. Ta razlika pa ni statistično pomembna, torej na stopnji zaupanja 0,05 ($p=0,63$) ne moremo trditi, da izobrazba vpliva na količino ukvarjanja s športom, ne moremo trditi, da razlike niso posledica naključja. Torej hipoteze 2 ne moremo potrditi, so pa vidne določene razlike, ki bi bile ob večjem vzorcu lahko tudi statistično pomembne.

4 RAZPRAVA

Gibanje je za otroke izjemnega pomena. Ljudje moramo stremeti k temu, da se otrokom že v zgodnjem otroštvu ponudi čim več različnih gibalnih dejavnosti, s katerimi si bodo lahko širili svoja obzorja. Več kot imajo otroci gibanja, bolj celovit je namreč njihov razvoj. Nedvomno so pri tem starši tisti, ki otroku omogočijo prve stike z okoljem in imajo veliko odgovornost za njegovo zgodnje učenje. Pri tej starosti so otroci še odvisni od staršev in njihovega odnosa do športa in športne vadbe (Fefer, 2010).

V našo raziskavo smo vključili 35 staršev (31 žensk in 4 moške) v starosti 30–49 let, katerih deklice obiskujejo vadbo športne gimnastike, organizirano s strani ŠD GIB Šiška. Med njih smo razdelili vprašalnik, s katerim smo želeli ugotoviti, kateri so glavni razlogi, da vključijo svojega otroka v vadbo športne gimnastike. Poleg tega nas je zanimal tudi odnos staršev do športa in aktivnost njihovega otroka v prostem času ter pomembnost določenih ciljev, ki jih imajo starši za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike, glede na izobrazbo in spol starša.

Poleg osnovnih vprašanj (kot so: spol otroka in starša, starost otroka in starša in izobrazba) nas je zanimalo tudi, kdo je seznanil starše z vadbo športne gimnastike. Slaba polovica (43 %) je za to izvedela preko staršev, katerih otrok že trenira športno gimnastiko; kar nekaj pa jih je za to izvedelo preko vaditelja oziroma trenerja. To je za društvo zelo pomemben podatek, saj kot pravi znan pregovor »Dober glas seže v deveto vas«, hkrati pa je tudi najcenejša in najhitrejša reklama. Fefer (2010) je v svojem diplomskem delu prišel do podobne ugotovitve, le s to razliko, da je nekaj staršev za vadbo izvedelo prek prijateljev in znancev. Čeboklijeva, Videmškova, Karpljuk in Štihec (2009, v: Fefer, 2010) so v raziskavi, kjer so ugotavljali razloge za vključevanje otrok v športno vadbo, ugotovili, da je bilo največ staršev seznanjenih z vadbo preko otrokove vzgojiteljice ali učitelja (32 %) ter različnih plakatov in letakov (26 %), kar je podobno kot v naši raziskavi, kjer je bilo preko vaditeljev oziroma trenerjev športne gimnastike seznanjenih 32 % staršev. Tudi Suhadolčanova (2005, v: Fefer, 2010), ki je izvedla raziskavo o športnem programu v kraju izven Ljubljane, je prišla do podobnih ugotovitev: več kot polovica staršev je izvedela za program od prijateljev, 19 % pa od vzgojiteljic. Kar 16 % vseh otrok je samo seznanilo starše o športni vadbi, enak odstotek otrok pa se udeležuje vadbe, ker so jih za to predhodno navdušili bratje in sestre. Jambrešičeva (2003, v: Fefer, 2010) je izvedla podobno raziskavo o športnem programu za predšolske otroke v Ljubljani in ugotovila, da je delež staršev, ki so izvedeli za program s plakatov in letakov še večji – kar 44 %. Precej staršev je za program izvedelo tudi od prijateljev (34 %), nekoliko manj pa od vzgojiteljic v vrtcu (14 %). Poleg prijateljev in vzgojiteljic so torej tudi ustrezno izdelani plakati in letaki zelo pomemben dejavnik obveščanja staršev o tem, kako lahko njihovi otroci aktivno preživljajo prosti čas. Tomčeva (2010, v: Fefer, 2010) pa navaja, da je največ staršev (50 %) izvedelo za športno dejavnost tako, da so jim o tem povedali prijatelji, 23,8 % jih je za vadbo izvedelo preko plakatov in letakov, 11,9 % staršev je za to izvedelo od vzgojiteljice, v 4,8 % pa jim je za vadbo povedal otrok sam.

Nato nas je zanimalo, kdo je bil pobudnik za vključitev otroka v vadbo. Prišli smo do ugotovitve, da so matere (34 %) in otroci sami (34 %) v enaki meri vplivali na vključitev v vadbo. Sledi skupna odločitev mater, očetov in otroka samega s 14 % ter na koncu vključitev na pobudo očetov s 6 %, pri čemer lahko sklepamo, da se očetje še vedno premalo vključujejo v vzgojo otrok. V diplomskem delu Feferja (2010) in v raziskavi Videmškove, Strahove in Stančevičeve (2001) pa so matere tiste, ki se najbolj zavzemajo za športno dejavnost v družini, medtem ko se očetje ukvarjajo s športnimi dejavnostmi v krogu prijateljev in znancev. Čeboklijeva, Videmškova, Karpljuk in Štihec (2009, v: Fefer, 2010) pa so v podobni raziskavi dobili nekoliko drugačne rezultate, saj je bil po njihovo glavni pobudnik za vključitev v športno vadbo otrok sam (55 %), šele s 36 % pa mu sledijo starši. Tomčeva (2010, v: Fefer, 2010) je v svoji raziskavi ugotovila, da so pobudniki za vključitev otrok v športno vadbo prav starši (71,4 %). Če se za dejavnost odloči otrok sam, je navadno isto dejavnost obiskoval brat, sestra, ožji sorodnik ali morda prijatelj. Tako je bilo 26,2 % otrok samih pobudnikov za vključitev v športno dejavnost in le 2,4 % otrok so za športno vadbo navdušile vzgojiteljice.

Glede na to, da starši na vadbi zaupajo svojega otroka vadiatelju oziroma trenerju, nas je zanimalo, ali se pred vpisom v vadbo pozanimajo o njegovi strokovni usposobljenosti. Presenetilo nas je, da kar 83 % ne preveri vadiateljeve oziroma trenerjeve usposobljenosti. Glavni razlogi so: da zaupajo ŠD GIB Šiška, da ima usposobljen kader, dolgoletna uspešna tradicija športnega društva, nekateri pa zaupajo prijateljevemu priporočilu. Preostali delež staršev (17 %) pa se je za usposobljenost pozanimal zaradi formalnega zagotavljanja kakovosti dela in zaradi strokovnosti in izkušenj, ki so jim pomembne. Fefer (2010) v svojem diplomskem delu ugotovi podoben delež zanimanja, le da so razlogi drugačni. Razlogi za nezanimanje so, da starši menijo, da naj bi bili vadiatelji in trenerji dovolj samokritični, odgovorni in dovolj izkušeni, da suvereno izvajajo vadbo. Tisti, ki se o usposobljenosti pozanimajo, pa to storijo zlasti zaradi varnosti otroka med vadbo. Podobno kot Fefer (2010) ugotavljajo tudi Čeboklijeva, Videmškova, Karpljuk in Štuhec (2009, v: Fefer, 2010). Kar dvem tretjinam anketirancev ustrezna izobrazba ni bila pomembna. Morda se starši ne zavedajo, da lahko nestrokovnost in pomanjkanje izkušenj privede do negativnih posledic v otrokovem razvoju. V raziskavi, ki jo je opravila Tomčeva (2010, v: Fefer, 2010), pa je primerna strokovnost vadiatelja zanimala polovico anketirancev, kar pa je še vedno malo glede na sedanje zahteve, ki jih ima vedno več staršev.

Na vprašanje *»Kaj je starše prepričalo za vpis otroka ravno v ŠD GIB Šiška«*, kljub temu da je v Ljubljani veliko podobnih programov, so največkrat odgovorili, da je bližina dvorane glavni razlog. Temu sledijo zelo dobri pogoji za vadbo in vrhunsko usposobljen kader. Pod ostale možnosti so naštevali tudi dober rezime ŠD GIB, urnik je ustrežal potrebam, odličen športni program s prijaznimi vadiatelji, domačnost in bližina dvorane, kjer trenira drugi otrok in starši – logistično reševanje prevozov.

Aktivnost otrok v popoldanskem času je zelo pomembna, saj imajo tako otroci z različnimi dejavnostmi zapolnjen čas, ki ga kvalitetno preživijo. V raziskavi se 86 % otrok poleg športne gimnastike v popoldanskem času ukvarja še z različnimi športnimi zvrstmi (36 %), kot so: ples, plavanje, smučanje, prosto plezanje, balet, atletika, odbojka, judo in jahanje. Največ jih poleg športne gimnastike obiskuje še tuje jezike (24 %), takoj za tem pa tudi glasbeno šolo (12 %). Tabornike in šah obiskuje po ena deklica, verouk pa dve deklici. Takih, ki se poleg športne gimnastike v popoldanskem času ne ukvarjajo z nobeno aktivnostjo je 14 %. Fefer (2010) v svojem diplomskem delu navaja, da se slaba tretjina poleg vadbe akrobatike ukvarja s športi kot judo, tenis, rokomet, rolanje, kolesarjenje, pohodi, z 31,6 % pa sledijo tisti, ki so prostovoljni gasilci ali pa se ukvarjajo s petjem ali plesom. 9 otrok obiskuje tečaj tujega jezika, po trije pa glasbeno šolo in likovne delavnice. Kropjeva (2001, v: Fefer, 2010) je v svoji raziskavi ugotovila, da se več kot polovica otrok, starih od 4 do 6 let, ne ukvarja z nobeno organizirano dejavnostjo, kar je že alarmanten podatek, če vemo, da so to otrokova najboljša leta za učenje. Samo športni dejavnosti se posveča 38 % otrok, vendar ne vemo, če je to organizirana vadba, le 5 % otrok se ukvarja s športno in hkrati še z neko drugo dejavnostjo, 3 % otrok pa obiskujejo dejavnosti, ki nimajo športne vsebine (glasbeno šolo, tuji jezik, kiparski, slikarski krožek ipd.). Tako lahko povzamemo, da smo v naši raziskavi prišli do spodbudnih rezultatov, saj večina otrok obiskuje poleg organizirane vadbe akrobatike tudi druge popoldanske aktivnosti.

Ker so otroci odvisni od staršev, nas je zanimala tudi njihova količina ukvarjanja s športno dejavnostjo. V raziskavi smo ugotovili, da se slaba polovica staršev športu posveča od 2- do 3-krat na teden, približno tretjina jih to počne 1-krat na teden. Samo 4 starši se s športom ukvarjajo od 4- do 6-krat na teden, 1 starš celo vsak dan, 3 pa samo 1-krat do nekajkrat na leto. Takšnih staršev, ki se s športom nikoli ne ukvarjajo, ni. Naša raziskava je primerljiva z raziskavo Čeboklijeve, Videmškove, Karpljuka in Štiheca (2009, v: Fefer, 2010), v kateri se izkaže, da je skoraj polovica staršev športno aktivna najmanj 2-krat na teden, petina pa celo več kot 4-krat na teden. Tudi Fefer (2010) je v diplomskem delu dobil rezultate, vendar nekoliko slabše, in sicer da se slaba polovica staršev posveča športu 1-krat tedensko, tretjina to počne od 2- do 3-krat tedensko, samo 2 starša sta športno aktivna od 4- do 6-krat tedensko, 1 celo vsak dan, 5 pa samo od 1- do 3-krat mesečno.

Čeboklijeva, Videmškova, Karpljuk in Štihec (2009, v: Fefer, 2010) ugotavljajo, da starši, ki se s športom redno ukvarjajo, pridobljena gibalna znanja in osnove različnih športov lažje in učinkoviteje posredujejo svojim otrokom in jih usmerjajo v življenje, obogateno s športom. Otroci se nedvomno zgledujejo po svojih vzornikih in v prvi vrsti sta to oče in mati. Radi prevzemajo njihove navade, zato jih športne aktivnost staršev že zelo zgodaj spodbudijo k zdravemu življenju in sprostitvi s športom. Tisti otroci, kjer sta aktivna oba starša, so aktivni tudi sami, saj je to del njihovega vsakdana. Podobno sta ugotovili tudi Iličičeva (2008) in Kropjeva (2002), ki ugotavljata, da gibalno/športno aktivnejši starši spodbujajo otroka k večji gibalni/športni aktivnosti. Tudi Zajčeva (2009) in Zupanova (2010) sta ugotovili, da če se

starši več ukvarjajo s športom (organiziranim ali neorganiziranim), se tudi njihovi otroci več ukvarjajo z njim.

Ker je zadovoljstvo staršev otrok, ki obiskujejo vadbo športne gimnastike, eden ključnih dejavnikov organizirane športne dejavnosti, smo s pomočjo Likertove lestvice ugotavljali, ali so starši zadovoljni s ponudbo. Tako v povprečju zelo pozitivno ocenjujejo vse podane spremenljivke, kot najbolj zadovoljivo pa so starši navedli spremenljivko »Napredek v gibalnih sposobnostih«, kateri so namenili povprečno oceno 4,63. Fefer (2010) je v svojem diplomskem delu ugotovil, da so starši najbolj zadovoljni s ceno vadbenega programa. Miklič (2008, v: Fefer, 2010) pa je v njegovem primeru za isto spremenljivko ugotovil, da so s tem starši najmanj zadovoljni. Preostali dve spremenljivki, ki sta tudi dosegli visoko povprečje, sta »Strokovno delo vaditeljev« (4,54) in »Odnos vaditelja do vadečih« (4,46). Glede teh dveh spremenljivk je tudi Fefer (2010) prišel do podobnega rezultata, le da je v njegovem primeru večje povprečje dobil odnos vaditelja in nato strokovno delo vaditelja. V našem primeru se staršem zdijo manj zadovoljive le prostorske razmere (3,00). Ta ugotovitev ni presenetljiva, saj se dvorana nahaja v kletnih prostorih, kjer ni naravne svetlobe in primerne prezračevanja.

Izobrazba staršev naj bi bila eden od dejavnikov, ki vplivajo na vključevanje otrok v vadbo športne gimnastike, saj naj bi tisti, ki so bolj izobraženi, imeli tudi več znanja in zavedanja o pomenu gibanja od tistih z nižjo izobrazbo. Vendar pa smo v raziskavi prišli do ugotovitve, da temu ni tako, saj je do statično pomembne razlike prišlo le pri dveh spremenljivkah, in sicer: »Da zmaguje« in »Da postane vrhunski tekmovalec«, kjer so višje povprečje in s tem večje strinjanje dosegli starši, ki imajo nižjo izobrazbo. Iz pravkar navedenega lahko sklepamo, da staršem zaradi nižje izobrazbe pomeni več, da otrok zmaguje in postane vrhunski tekmovalec, saj vidijo v tem nek višji cilj, kot so ga sami kdajkoli dosegli. Predvidevamo, da imajo starši z nižjo izobrazbo tudi slabše znanje in si zato želijo, da bi bili njihovi otroci boljši in dosegli boljše rezultate, kot so jih sami. To je po eni strani tudi razumljivo. Podobno je ugotovil tudi Fefer (2010) v svoji raziskavi, le da je bila pri njem statistično značilna samo spremenljivka »Da zmaguje«. Kropjeva (2001, v: Fefer, 2010) pa je proučevala vpliv okolja na športno aktivnost 4- do 6-letnih otrok, ki hodijo v vrtec. Ugotovila je, da starši z višjo stopnjo izobrazbe in višjimi dohodki v večji meri skrbijo za otrokovo športno dejavnost. Prav tako je ugotovila, da se starejši roditelji, starši z več kot enim otrokom in starši samohranilci v večji meri športno ukvarjajo s svojim otrokom, vendar ta ne obiskuje športne igralnice. S tega vidika hipotezo H1, ki pravi, da imajo bolj izobraženi starši drugačne cilje za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike, kot tisti z nižjo izobrazbo, na podlagi dobljenih podatkov lahko ovržemo.

Tudi hipoteze H2 ne moremo potrditi, čeprav v povprečjih vidimo, da se tisti z višjo izobrazbo dejansko več ukvarjajo s športom, vendar pa ta razlika ni statistično pomembna, torej na stopnji zaupanja 0,05 ($p=0,63$) ne moremo trditi, da izobrazba vpliva na količino ukvarjanja s športom. Ne moremo trditi, da razlike niso posledica naključja. Torej hipotezo H2 zavračamo,

kljub temu pa so vidne določene razlike, ki bi bile ob večjem vzorcu lahko tudi statistično pomembne.

5 SKLEP

Namen diplomskega dela je bil ugotoviti glavne vzroke, zaradi katerih se starši odločijo za vpis svojega otroka v vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška. Poleg tega nas je zanimala tudi aktivnost otrok v prostem času poleg gimnastike, odnos staršev do športa – kolikokrat na teden se ukvarjajo s športom – in različni cilji, ki jih imajo starši za svojega otroka pri vadbi, glede na izobrazbo in spol starša.

V raziskavi smo uporabili anketni vprašalnik s 13 vprašanji, kjer nas je poleg osnovnih podatkov anketirancev zanimalo tudi: kateri so razlogi, da starši vključujejo svojega otroka v vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška, kako so z njo zadovoljni in kakšne cilje imajo za svojega otroka pri tem. Prav tako smo ugotavljali, katere aktivnosti še obiskujejo otroci in kako športno dejavni so njihovi starši.

Anketne vprašalnike smo otrokom razdelili po koncu ene izmed vadb, ter jim naročili, naj jih dajo v reševanje svojim staršev. Otroci so rešene prinesli na naslednji trening, oziroma do konca meseca aprila, v primeru, če njihovi starši niso upoštevali navodil.

Rezultate smo obdelali s pomočjo statističnega programa SPSS, kjer smo izračunali frekvence in naredili tabele. Za preverjanje hipotez smo uporabili analizo variance (Anova), pri katerih smo stopnjo značilnosti ugotavljali na ravni petodstotnega tveganja. Za prikaz grafikonov smo uporabili program Excel.

Glede na zastavljene cilje smo ugotovili, da je slaba polovica staršev izvedela za vadbo športne gimnastike kot priporočilo družin, v katerih otroci že obiskujejo vadbo. To je za društvo zelo pomemben podatek, saj kot pravi znan pregovor »Dober glas seže v deveto vas«, hkrati pa je tudi najcenejša in najhitrejša reklama ter potrditev kakovosti dela. Zadovoljiv je tudi podatek, da je preko vaditeljev in trenerjev za vadbo izvedelo kar nekaj staršev, posebno pozornost pa bi bilo potrebno nameniti spletnemu oglaševanju, saj sta samo dva starša izvedela za vadbo preko spleta. Tudi ostale raziskave prikazujejo zelo podobne rezultate.

Spraševali smo se tudi, kdo je bil pobudnik za vključitev otroka v vadbo. Tako smo prišli do ugotovitve, da so v prvi tretjini primerov pobudnice za vključitev v vadbo matere, v drugi tretjini pa otrok sam. Oče je bil pobudnik za vključitev le v dveh primerih, pri čemer lahko sklepamo, da se očetje še vedno premalo vključujejo v vzgojo otrok.

Čeprav je strokovna usposobljenost vaditeljev in trenerjev vsaj z vidika varnosti vadbe zelo pomembna, pa staršev to ne zanima preveč. Presenetili so nas rezultati, da kar 83 % staršev ni preverilo, ali imajo vaditelji in trenerji primerno usposobljenost za opravljanje dejavnosti, preden so vpisali otroka na vadbo, saj naj bi zaupali, da ima ŠD GIB Šiška dober in usposobljen kader. Kljub temu da so nas rezultati presenetili, pa so podobni drugim raziskavam, kjer starše prav tako v večini ne zanima primerna usposobljenost vaditeljev ali trenerjev.

Na vprašanje »Kaj je starše prepričalo za vpis otroka ravno v ŠD GIB Šiška«, kljub temu da je v Ljubljani veliko podobnih programov, so največkrat odgovorili, da je bližina dvorane glavni razlog.

Da otroci ne preživljajo preveliko prostega časa neaktivni, nas je zanimalo, koliko prostočasnih dejavnosti obiskujejo. Tako smo ugotovili, da se jih velika večina poleg športne gimnastike ukvarja še z različnimi športnimi zvrstmi, kot so: ples, plavanje, smučaje, prosto plezanje, balet, atletika, obojka, jahanje in judo. Največ jih poleg športne gimnastike obiskuje še tuje jezike, takoj za tem pa tudi glasbeno šolo. Kljub temu da so navedene tudi aktivnosti, ki niso vedno športnega značaja, je potrebno poudariti, da je vsaka ura, ki jo otrok kvalitetno preživi stran od televizije ali računalnika, vredna veliko. Glede na dosedanje raziskave, ki pravijo, da so otroci čedalje bolj športno neaktivni, pa smo v našem primeru z rezultatom lahko zadovoljni.

Ker so starši prvi in najpomembnejši vzorniki svojemu otroku, ima športno udejstvovanje staršev velik pomen za otroka. Spraševali smo jih, kako pogosto so tudi sami športno dejavni. Slaba polovica staršev se športu posveča od 2- do 3-krat na teden, približno tretjina jih to počne 1-krat na teden.

Zanimalo nas je tudi, kako so starši zadovoljni z vadbo športne gimnastike, katero obiskuje njihov otrok. Tako smo ugotovili, da je večina v povprečju z oceno odlično ocenila vadbeni program z vidika zadovoljstva otroka, strokovnega dela vaditeljev in trenerjev, razpoložljive športne opreme in rekvizitov ki so na voljo, varnosti vadečega med vadbo, napredek vadečega v gibalnih sposobnostih in odnos vaditeljev do vadečih. Ti podatki so nas razveselili in potrjujejo kakovost dela. V večini so z nekoliko slabšo oceno – oceno 4 ocenili ceno vadbenega programa in otrokovo druženje s sovadečimi. Najslabša ocena – ocena 3 pa je bila pri večini staršev pri prostorskih razmerah in informiranosti o vadbениh vsebinah. Za prostorske razmere smo nekoliko pričakovali tak odziv, saj se dvorana nahaja v kletnih prostorih, kjer ni naravne svetlobe in imajo probleme pri prezračevanju. Pri informiranosti vadbениh vsebin je ravno tako pričakovati takšno oceno, saj lahko to vprašanje povežemo s seznanjanjem staršev z vadbo, kjer sta samo 2 starša z vadbo športne gimnastike seznanila preko spletne strani društva. To pomeni, da starši spletne strani sploh ne gledajo, kaj šele, da kakšno stvar preberejo.

Starše smo spraševali, kakšne cilje imajo za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike. Glede na rezultate je razvidno, da se starši zavedajo pomembnosti gibalnih dejavnosti za gibalno področje razvoja otrok. Večina staršev se je strinjala in navedla kot zelo pomembno, da vadba otroku omogoča koristno preživljanje prostega časa, kjer potroši odvečno energijo, se spoznava z različnimi športi, se uči novih elementov, prilagajanja in poslušanja, reda in discipline, delovnih navad, se na vadbi dobro počuti in sklepa nova prijateljstva. Do te ugotovitve so prišli tudi v drugih raziskavah. Malo manj pomembno (ocena 4) je staršem to, da se otrok nauči športne tekmovalnosti, še manj pomembno (ocena 3) da zmaga in kar staršem sploh ni pomembno (ocena 1) je, da postane vrhunski tekmovalec in da je vključen v

rekreacijsko skupino. Starši seveda ne vpisujejo svojega otroka z namenom, da bi zmagoval oziroma da bi postal vrhunski telovadec, ampak zaradi vseh zgoraj naštetih pozitivnih dejavnikov športne gimnastike oziroma vadbe.

Izobrazba staršev naj bi bil eden od dejavnikov, ki vplivajo na vključevanje otrok v vadbo športne gimnastike, saj naj bi bolj izobraženi imeli tudi več znanja in zavedanja o pomenu gibanja od tistih z nižjo izobrazbo. Vendar pa smo v raziskavi prišli do ugotovitve, da temu ni tako, saj je do statistično pomembne razlike prišlo le pri dveh spremenljivkah »Da postane vrhunski tekmovalac« in »Da zmaguje«, kjer so višje povprečje dosegli starši, ki imajo nižjo izobrazbo. Tudi hipoteza 2 se nanaša na izobrazbo, kjer smo ponovno prišli do ugotovitve, da izobrazba ni pogojena s količino ukvarjanja staršev s športom, čeprav bi tudi tukaj veljalo, da so bolj izobraženi starši bolj ozaveščeni o pomenu gibanja.

Naša raziskava bi bila bolj reprezentativna v primeru, če bi vzeli bolj številčen vzorec anketirancev, zato rezultate težko posplošujemo, hkrati pa nam dovolj nazorno prikaže vzroke za vpis otrok v vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška. Lahko bi vzorec razširili tudi na druge starostne skupine v klubu ter spremenili in dodali nekatere cilje. S tem bi lahko analizirali problem raziskave tudi z ostalih vidikov.

Vsebina diplomskega dela nam z analizo razlogov vključevanja otrok v vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška prikazuje, kako pomembno je zgodnje vključevanje otrok v organizirano vadbo, kjer otrok že v zgodnjem otroštvu pridobiva pomembne gibalne in socialne kompetence ter znanja. Diplomsko delo lahko predstavimo staršem mlajših starostnih skupin v ŠD GIB Šiška in jih še dodatno seznanjamo in ozaveščamo o pomembnosti vključevanja otrok v tovrstne vadbe.

Programi športnih dejavnosti, ki jih izvajajo otroci pod strokovnim vodstvom v okviru različnih društev, klubov ali zasebnikov, postajajo iz leta v leto bolj priljubljeni. Po kakovosti in obsegu morajo zadovoljevati otrokovo potrebo po gibanju, igri in sprostitvi. Prilagojeni naj bodo različnim potrebam, interesom in sposobnostim otrok, tako da lahko optimalno prispevajo k njihovem razvoju in zdravju. Z vključevanjem otrok v redno športno-rekreativno vadbo, ki poteka v okviru različnih društev in klubov, omogočamo otrokom, da optimalno razvijejo gibalne in funkcionalne sposobnosti ter igraje, že v najzgodnejših letih, postopoma usvojijo osnovne elemente različnih športnih zvrsti in sprejmejo zdrav način življenja kot pomembno osebno in družbeno vrednoto (Čebokli, Videmšek, Karpljuk in Štihec, 2009, v: Fefer 2010).

6 VIRI

Cemič, A. (1997). *Motorika predšolskega otroka*. Ljubljana: Dr. Mapet.

Dernikovič, M. (2010). Uporabnost gimnastike pri vojaško strokovnem usposabljanju pripadnikov slovenske vojske (Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport). Pridobljeno iz <http://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Diplome/Diploma22052650DernikovicMiran.pdf>

Fefer, M. (2010). Analiza razlogov za vključevanje otrok v vadbo akrobatike (Diplomsko delo). Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Ljubljana.

Horvat, L. in Magajna, L. (1989). *Razvojna psihologija*. Ljubljana: DZS.

Novak, D., Kovač, M. in Čuk, I. (2008). *Gimnastična abeceda*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Ratmajer, D. (1988). *Metodika telesne vzgoje: Predšolska vzgoja – 1. knjiga*. Maribor: Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.

Starc, G. (2013). Telesni in gibalni razvoj otrok in mladine. Neobjavljeno delo. Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, Slovenija.

Videmšek, M. in Pišot, R. (2007). *Šport za najmlajše*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M., Berdajs, P. in Karpljuk, D. (2003). *Mali športnik*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Videmšek, M., Strah, N. in Stančevič, B. (2001). *Igrajmo se skupaj*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M. in Visinski, M. (2001). *Športne dejavnosti predšolskih otrok*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Zaletel, J. (2013). Analiza delovanja slovenskih nogometnih klubov za pet do sedemletne otroke glede na kadrovske in materialne pogoje (Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport). Pridobljeno iz <http://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Diplome/Diploma22071360ZaletelJan.pdf>

7 PRILOGE

7.1 PRILOGA 1 – ANKETNI VPRAŠALNIK

Spoštovani starši!

Sem Ina Oblak, študentka 3. letnika Fakultete za šport v Ljubljani, in pripravljam diplomsko nalogo na temo »Analiza razlogov za vključevanje otrok v športno gimnastiko v ŠD GIB Šiška«. Pred vami je anketa, s pomočjo katere bom lahko prišla do pomembnih ugotovitev, zato bi vas prosila, da jo rešite, saj bodo ti odgovori pomembni pri moji raziskavi. Dobljeni podatki iz te raziskave mi bodo služili izključno v raziskovalne namene in je zanje zagotovljena popolna anonimnost.

NAVODILO: Za vsako vprašanje je možen **en** odgovor. Kjer je možnih več odgovorov, je to tudi posebej navedeno. Odgovorite tako, da **obkrožite** odgovore. Kjer je lestvica 1–5, **obkrožite** zeleno številko, tam kjer je črta, pa **napišite** svoj lasten odgovor. Praznih črt ne puščajte. Prosim, da mi izpolnjeno anketo vaš otrok prinese na naslednji trening. Hvala.

1. Vaš spol: M Ž

2. Spol otroka: M Ž

3. Vaša starost: _____

4. Starost otroka: _____

5. Vaša izobrazba:

- a.) nedokončana OŠ
- b.) končana OŠ
- c.) končana 3-letna SŠ ali 4-letna SŠ
- d.) končana višja ali visoka strokovna šola
- e.) končan univerzitetni študij
- f.) magisterij, doktorat

6. Kdo vas je seznanil z vadbo športne gimnastike v ŠD GIB Šiška?

- a.) vaditelj, trener športne gimnastike
- b.) starši, katerih otrok že obiskuje športno gimnastiko
- c.) letaki
- d.) spletna stran društva
- e.) rojstnodnevna zabava v ŠD GIB Šiška
- f.) drugo: _____

7. Kdo je bil pobudnik za vključitev otroka v vadbo športne gimnastike?

- a.) oče
- d.) otrokov prijatelj

- b.) mati
c.) otrok sam
- e.) drugi: _____

8. Ste se predhodno pozanimali o strokovni usposobljenosti vaditelja, trenerja?

- a.) da
b.) ne
zakaj: _____

9. Kaj vas je prepričalo za vpis otroka ravno v ŠD GIB Šiška?

- a.) vrhunsko usposobljen kader
b.) zelo dobri pogoji za vadbo
c.) veliko število pripomočkov
d.) prijaznost vaditeljev
e.) zaradi bližine dvorane vašemu domu
f.) drugo: _____

10. Kaj še, poleg vadbe športne gimnastike, obiskuje vaš otrok v popoldanskem času?

(možnih je več odgovorov)

- a.) likovne, ustvarjalne delavnice
b.) glasbena šola
c.) tuji jeziki
d.) različne športne zvrsti (navedite katere): _____
e.) drugo: _____

11. Kako pogosto se vi ukvarjate s športom?

- a.) nikoli
b.) 1-krat do nekajkrat na leto
c.) 1-krat do 3-krat na mesec
d.) 1-krat na teden
e.) 2- do 3-krat na teden
f.) 4- do 6-krat na teden
g.) vsak dan

12. S številko od (1 – zelo slabo), do (5 – odlično), ocenite:

- zadovoljstvo otroka z vadbo	1	2	3	4	5
- zadovoljstvo starša z vadbo	1	2	3	4	5
- strokovno delo vaditeljev	1	2	3	4	5
- prostorske razmere	1	2	3	4	5
- športna oprema, rekviziti, si so na voljo	1	2	3	4	5
- varnost vadečega med vadbo	1	2	3	4	5
- napredek v gibalnih sposobnostih	1	2	3	4	5
- odnos vaditeljev do vadečih	1	2	3	4	5
- cena vadbenega programa	1	2	3	4	5

- informiranost o vadbenih vsebinah	1	2	3	4	5
- otrokovo druženje s sovadečimi	1	2	3	4	5

13. Kakšne cilje imate za svojega otroka pri vadbi športne gimnastike?

S številko od (1 – sploh ni pomembno), do (5 – zelo pomembno), ocenite:

- da razvija gibalne sposobnosti	1	2	3	4	5
- da potroši odvečno energijo	1	2	3	4	5
- da se spozna z različnimi športi	1	2	3	4	5
- da sklepa nova prijateljstva	1	2	3	4	5
- da se nauči čim več novih elementov	1	2	3	4	5
- da se nauči prilagajanja in poslušanja	1	2	3	4	5
- da se nauči reda in discipline	1	2	3	4	5
- da se nauči delovnih navad	1	2	3	4	5
- da se dobro počuti na vadbi	1	2	3	4	5
- da zmaga	1	2	3	4	5
- da se nauči koristnega preživljanja prostega časa	1	2	3	4	5
- da postane vrhunska tekmovalka	1	2	3	4	5
- da je vključena v rekreacijsko skupino	1	2	3	4	5
- da se nauči športne tekmovalnosti	1	2	3	4	5

Hvala, da ste si vzeli čas in odgovorili na vprašanja.